

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI O NACRTU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDSKOM SAVJETU I SUDIJAMA

Vrijeme trajanja javne rasprave:

30 dana - Ministarstvo pravde je 11. jula 2022. godine stavilo na javnu raspravu Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Sudskom savjetu i sudijama.

Način sprovođenja javne rasprave:

Ministarstvo pravde uputilo je javni poziv građanima, naučnoj i stručnoj javnosti, državnim organima, političkim subjektima, nevladinim organizacijama, međunarodnim organizacijama, medijima i svim zainteresovanim organizacijama i zajednicama da se uključe u javnu raspravu i daju svoj doprinos u razmatranju Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Sudskom savjetu i sudijama dostavljanjem primjedbi, predloga i sugestija u pisanom obliku putem pošte na adresu Ministarstva pravde, ul.Vuka Karadžića br.3, 81000 Podgorica ili u elektronskom obliku na e-mail: biljana.vuksanovic@mpa.gov.me.

U okviru postupka javne rasprave organizovan je okrugli sto, i to dana 18. jula 2022. godine u prostorijama stare zgrade Vlade u Podgorici.

Ovlašćeni predstavnici ministarstva koji su učestvovali u javnoj raspravi:

- Bojan Božović, državni sekretar u Ministarstvu pravde;
- Bojan Zeković, državni sekretar u Ministarstvu pravde;
- Momir Jauković, generalni direktor Direktorata za pravosuđe;
- Biljana Vuksanović, samostalna savjetnica u Direktoratu za pravosuđe.

Podaci o broju i strukturi učesnika u javnoj raspravi:

Okruglom stolu o Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Sudskom savjetu i sudijama prisustvovalo je 22 učesnika (predstavnici Ministarstva pravde, Vrhovnog suda, članovi Sudskog savjeta, članovi Radne grupe za izradu nacrta zakona, sudije, kandidati za sudije i predstavnici Savjeta Evrope i civilnog sektora.

Tokom trajanja javne rasprave primjedbe, predloge i sugestije dostavili su:

- Hasnija Simonović, sudija Vrhovnog suda Crne Gore, članica Radne grupe;
- Božidar Vujičić, NU Građanska akcija;
- Borko Lončar, sudija Osnovnog suda u Cetinju;
- Marija Vesković, NVO Akcija za ljudska prava, članica Radne grupe;
- Snežana Kaluđerović, NVO Centar za građansko obrazovanje;
- Marko Đukanović, predsjednik Suda za prekršaje u Budvi;
- Ranka Ivanović, predsjednica Sindikalne organizacije Sekretarijata Sudskog savjeta;
- Miroslava Raičević, Sekretarijat Sudskog savjeta, članica Radne grupe;
- Ana Perović-Vojinović, sudija Upravnog suda Crne Gore, članica Radne grupe;
- Goran Šćepanović, sudija Višeg suda u Podgorici;
- Vesna Vučković, vd predsjednika Vrhovnog suda Crne Gore;
- Svetlana Radošević, sudija Upravnog suda Crne Gore;
- Snežana Dragojević, sudija Osnovnog suda u Baru;
- Ana Krkeljić-Miljić i Krsto Pejović, sudije Osnovnog suda u Kotoru;
- Sava Muškić, sudija Osnovnog suda u Nikšiću i predsjednik Izvršnog odbora Udruženja sudija Crne Gore;
- Filip Ivanović (savjetnik u Sekretarijatu Tužilačkog savjeta) i Miloš Pipović (savjetnik u Osnovnom državnom tužilaštvu u Podgorici);
- Predrag Tabaš, član Sudskog savjeta iz reda sudija;
- Rade Četković, član Sudskog savjeta iz reda sudija;
- Sanja Konatar, članica Sudskog savjeta iz reda sudija;
- Dragoje Jović, sudija Višeg suda u Podgorici;
- Artan Kroma, kandidat za sudiju osnovnog suda;
- Ilija Radulović, kandidat za sudiju osnovnog suda;
- Ana Stojanovski, kandidatkinja za sudiju osnovnog suda;
- Maja Raspopović, kandidatkinja za sudiju suda za prekršaje;
- Milena Petković;
- Ivana Dragutinović,
- Nina Bulajić i
- Almin Hodžić.

Rezime dostavljenih primjedbi, predloga i sugestija, sa navedenim razlozima njihovog prihvatanja, odnosno neprihvatanja:

Član 3 Nacrta zakona (član 5 važećeg zakona)

Hasnija Simonović, Vesna Vučković, Ana Perović-Vojinović, Svetlana Radojičić, Rade Ćetković, Sanja Konatar, Miroslava Raičević i Udruženje sudija Crne Gore dostavili su predloge i sugestije za izmjenu ovog člana tako da:

- se precizira starosna granica kada sudijama prestaje funkcija zbog sticanja uslova za starosnu penziju i to sa navršenih 67 godina života;
- sudija ima pravo na starosnu penziju u visini od 80% od poslednje zarade;
- se pravo na zaradu sudija treba regulisati posebnim zakonom;
- sudija ima pravo na otpremninu kada ostvari pravo na penziju u visini od šest posljednjih zarada;
- sudija ima pravo da učestvuje u postupku izrade zakona o statusnim i drugim pravima i obavezama sudija i o sudskim postupcima;
- sudija ima pravo na zaštitu od socijalnih rizika kao što su bolest, materistvo, invaliditet, starost i smrt u skladu sa propisom kojim se uređuje ta oblast.

Odgovor Ministarstva pravde:

- o *Predlozi nisu prihvaćeni.*

Razlozi za prestanak sudijske funkcije propisani su Ustavom Crne Gore, a prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja stiču se, ostvaruju i koriste samo pod uslovima i na način utvrđen Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju i ne mogu se regulisati drugim propisima. Pred Ustavnim sudom u toku je postupak ocjene ustavnosti i zakonitosti člana 17 Zakona o PIO-u koji se odnosi na ovo pitanje. Nosilac ovog Nacrta zakona nije organ koji se ovom materijom može preimarno baviti u Crnoj Gori i mi kao Ministarstvo pravde, kao ni drugi Vladini resori, nemamo nadležnost u tom dijelu jer je ona jednoobrazno regulisana na nivou Crne Gore. Ministarstvo pravde razumije značaj regulisanja ovog pitanja u našoj državi ali načelno ova pravila važe jednako (ljekare, nastavnike...) za sve na osnovu pomenutog pravnog akta.

Način utvrđivanja i ostvarivanja prava na zaradu, naknadu zarade i druga primanja zaposlenih u javnom sektoru (u koje spadaju i nosioci sudijske funkcije), način obezbjeđivanja sredstava i druga pitanja od značaja za ostvarivanje ovih prava uređeni su Zakonom o zaradama zaposlenih u javnom sektoru kao sistemskim zakonom.

Pravo na učešće u javnoj raspravi prilikom izrade zakona nije potrebno posebno regulisati Zakonom o Sudskom savjetu i sudijama, jer sudije ovo pravo mogu ostvariti u skladu sa Uredbom o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija.

Prava iz socijalne i dječje zaštite ostvaruju se pod uslovima i na način propisan Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti, prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja uređuju se i ostvaruju u skladu sa Zakonom o obaveznom zdravstvenom osiguranju, a prava iz oblasti zdravstvene zaštite u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti.

Član 5 Nacrta zakona (član 11 važećeg zakona)

Vesna Vučković je u odnosu na način izbora predsjednika i članova Komisije za Etički kodeks sudija iznijela stav da ovakvo zakonsko rješenje smatra veoma komplikovanim, posebno ako se ima u vidu koliko je složeno organizovanje i održavanje Konferencije sudija.

Marija Vesković (HRA) dostavila je predloge i sugestije za izmjenu ovog člana tako da se u ovom članu predvide odredbe koje se odnose na konflikt interesa svih članova Komisije, da članovi iz reda sudija imaju najmanje 10 godina sudijskog staža, da se propišu odredbe o izuzeću članova Komisije i prestanku mandata.

Odgovor Ministarstva pravde:

- *Navedeni predlozi nisu prihvaćeni jer je u pitanju prenormiranje.*

Član 7 Nacrta zakona (član 12 važećeg zakona)

Ana Perović-Vojinović, Rade Četković, Marija Vesković (HRA), Božidar Vujičić i Miroslava Raičević dostavili su predloge i sugestije za izmjenu ovog člana tako da:

- se unaprijede odredbe o sprečavanju sukoba interesa članova Sudskog savjeta iz reda sudija;
- se period potrebnog sudijskog iskustva u osnovnom sudu i sudu za prekršaje za članstvo u Sudskom savjetu smanji sa 5 na 3 godine;
- se odredbe o sprečavanju sukoba interesa članova Sudskog savjeta iz reda sudija urede na isti način kao i odredbe koje se odnose na članove Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika i da se navedeni uslovi za članstvo primjenjuju tokom čitavog mandata;
- dva člana Sudskog savjeta iz reda sudija budu birana iz reda sudija osnovnih sudova i iz sudova za prekršaje, a ostala dva iz reda sudija drugih sudova;
- se mijenja sastav Sudskog savjeta na način da ima 11 članova (7 iz reda sudija, 2 univerzitetska profesora i 2 poslanika iz vlasti i opozicije);
- dva člana Sudskog savjeta iz reda sudija koje odredi Sudski savjet profesionalno obavljaju ovu funkciju.

Odgovor Ministarstva pravde:

- ✓ *Prihaćeni su predlozi da se odredbe o sprečavanju sukoba interesa članova Sudskog savjeta iz reda sudija urede na isti način kao i odredbe koje se odnose na članove Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika.*
- *Ostali predlozi nisu prihvaćeni jer je sastav Sudskog savjeta regulisan odredbama Ustava Crne Gore, a uvažavajući nadležnosti i strukturu ovog organa i Ustavom propisanu ravnomjernu zastupljenost sudova i sudija ne treba mijenjati postojeće rješenje. Osim toga, ukoliko bismo uveli princip da u Sudskom savjetu sjede i politički predstavnici („2 poslanika iz vlasti i opozicije), „uveli bismo politiku“ u Sudski savjet što nije intencija ni ovih izmjena, niti je bila prethodnih. Podsjećamo da je već nekoliko godina unazad od strane evropskih partnera ukazivano Crnoj Gori da je učešće ministra pravde, kao političke ličnosti, u Sudskom savjetu, problematična, a uvođenje većeg broja političara bi dodatno produbilo pitanje politizacije Sudskog savjeta. Kada je riječ o profesionalizaciji Sudskog savjeta, ona je načelno dobra ali je pitanje u kojoj mjeri je ostvariva. Prvo, koji bi bili troškovi profesionalnog angažmana članova, zatim koji bi to članovi bili i na osnovu kojih kriterijuma, ko bi i pod kojim uslovima se prihvatio zamrzavanja svojih funkcija i prava i obaveza na redovnim poslovima zbog toga, da li bi to demotivisalo najbolje kandidate za Sudski savjet... Iz svega navedenog, Ministarstvo pravde nije moglo da prihvati ove prijedloge.*

Član 11 Nacrta zakona (član 16 važećeg zakona)

Marija Vesković (HRA) i Ana Perović dostavili su predloge i sugestije za izmjenu ovog člana tako da:

- se unaprijede odredbe o sprečavanju sukoba interesa članova Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika;
- se odredbe o sprečavanju sukoba interesa članova Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika urede na isti način kao i odredbe koje se odnose na članove Sudskog savjeta iz reda sudija i da se navedeni uslovi za članstvo primjenjuju tokom čitavog mandata;
- se članovi iz reda uglednih pravnika biraju iz reda nevladinih organizacija, advokata, profesora pravnih nauka, tako da po jednog člana predlažu: NVO iz oblasti vladavine prava, Advokatska komora Crne Gore, Pravni fakultet UCG i Crnogorska akademija nauke i umjetnosti (ili nadležno radno tijelo Skupštine);
- predlog za izbor člana Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika nadležno radno tijelo Skupštine Crne Gore utvrđuje 2/3 većinom glasova.

Odgovor Ministarstva pravde:

- ✓ *Prihaćeni su predlozi da se odredbe o sprečavanju sukoba interesa članova Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika urede na isti način kao i odredbe koje se odnose na članove Sudskog savjeta iz reda sudija.*
- *Ostali predlozi nisu prihvaćeni jer je Ustavom Crne Gore propisano da se ugledni pravници biraju na predlog nadležnog radnog tijela Skupštine po raspisanom javnom pozivu. Budući da su u Nacrtu zakona sadržane norme o sprečavanju sukoba interesa članova Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika, dodatno normiranje u pogledu obaveze da kandidate predlažu navedene institucije značajno bi otežalo već dovoljno složen i u praksi izazovan postupak izbora ovih članova i suzilo potencijalni broj kandidata na javnom pozivu.*

Član 12 Nacrta zakona (član 16a važećeg zakona)

Marija Vesković (HRA) dostavili su predloge i sugestije za izmjenu ovog člana tako da se propisani period za nastavljanje vršenja dužnosti članova Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika do izbora novih članova, a najduže do dvije godine skрати na 6 mjeseci ili godinu dana.

Odgovor Ministarstva pravde:

- *Navedeni predlog nije prihvaćen jer predložena odredba u nacrtu zakona omogućava nesmetano funkcionisanje Sudskog savjeta u slučaju da nakon isteka mandata članova iz reda uglednih pravnika ne budu izabrani novi članovi. Cijenimo da nam je i iskustvo u prethodnom periodu ukazuje na potrebu ovakvog načina regulisanja jer bismo, u suprotnom, mogli doći i de facto i de iure do blokade rada ovako važnog tijela.*

Član 18 Nacrta zakona (član 24 važećeg zakona)

Ana Perović-Vojinović i Vesna Vučković dostavili su predloge i sugestije za izmjenu ovog člana tako da je predsjednik Sudskog savjeta dužan da sazove sjednicu Sudskog savjeta i na predlog Opšte sjednice Vrhovnog suda.

Odgovor Ministarstva pravde:

- *Navedeni predlog nije prihvaćen jer je nacrtom zakona predloženo da se sjednica Sudskog savjeta obavezno zakazuje na zahtjev najmanje tri člana Sudskog savjeta, među kojima između ostalih to može biti i predsjednik Vrhovnog suda. Opšta sjednica Vrhovnog suda ne može zahtijevati obavezno zakazivanje sjednice Sudskog savjeta jer*

osim predsjednika Vrhovnog suda, sudije ovog suda nisu članovi Sudskog savjeta. Osim toga, ukoliko bi Opšta sjednica Vrhovnog suda imala takav uticaj na rad Sudskog savjeta, dovela bi se u pitanje i samostalnost u odlučivanju, kao i sam položaj u našem sistemu. Sudski savjet bi prosto izgubio smisao i značaj koji bi trebalo da ima. Ministarstvo pravde time ne želi da umanjí značaj Vrhovnog suda, naprotiv, već samo želi da, kad već postoji Sudski savjet, ovo tijelo ima ulogu kakvu bi trebalo da ima.

Član 21 Nacrta zakona (član 30 važećeg zakona)

Marija Vesković (HRA) dostavili su predloge i sugestije za izmjenu ovog člana tako da se u stavu 5 ovog člana poslije riječi “u sud u koji su izabrane” dodaju riječi “odnosno predsjednika suda u sud u koji je izabran”.

Odgovor Ministarstva pravde:

- *Navedeni predlog nije prihvaćen jer je članom 43 važećeg zakona već propisano da se na postupak javnog oglašavanja, prijavljivanja kandidata, obavljanja intervjua, utvrđivanja liste kandidata i donošenja odluke o izboru predsjednika suda, shodno primjenjuju odredbe ovog zakona kojima se uređuje postupak izbora sudija.*

Član 22 Nacrta zakona (član 33 važećeg zakona)

Vesna Vučković, Ana Perović-Vojinović, Svetlana Radojičić, Predrag Tabaš i Marija Vesković (HRA) dostavili su predloge i sugestije za izmjenu ovog člana kojim predlažu da se:

- *briše odredba u nacrtu zakona koja predviđa da se za predsjednika Vrhovnog suda može izabrati lice koje ima najmanje 20 godina radnog iskustva kao advokat, notar, profesor pravnih nauka ili na drugim pravnim poslovima jer to lice ne ispunjava uslove za izbor sudije Vrhovnog suda iz člana 38 stav 8 važećeg zakona i diskriminiše sudije;*
- *za predsjednika Vrhovnog suda može biti birano lice koje je isključivo sudija Vrhovnog suda;*
- *sudija odnosno državni tužilac može da bude izabran za predsjednika Vrhovnog suda ako ima ocjenu odličan.*

Odgovor Ministarstva pravde:

- *Predlozi nisu prihvaćeni. Eksperti Savjeta Evrope su u svom mišljenju naveli da uključivanje spoljnih kandidata koji ranije nisu bili sudije u proces izbora za predsjednika Vrhovnog suda nije u suprotnosti sa evropskim standardima. Osim toga, Ministarstvo pravde je mišljenja da za izbor predsjednika Vrhovnog suda moramo stvoriti preduslove za veći broj kandidata i kandidatkinja prilikom samog procesa*

izbora jer je iskustvo u prethodnom periodu pokazalo da postojeća rješenja nisu adekvatna. Vrhovni sud je najznačajniji sud u Crnoj Gori ali nije zatvorena cjelina koja treba da preuzima i nadležnosti Sudskog savjeta. Uostalom, Sudski savjet treba da odlučuje o tome ko će biti predsjednik Vrhovnog suda a ne samo da prihvati ili ne prihvati prijedlog (rješenje) koje mu dostavi Vrhovni sud. Vrhovni sud u Sudskom savjetu uvijek ima najmanje jednog člana (predsjednika Vrhovnog suda) i samim tim je i zastupljenost tog suda na visokom nivou i prilikom samog izbora. I na kraju, Crna Gora nema neograničene resurse po pitanju kvalitetnog kadra ali isto tako nisu svi oni iscrpljeni samo među sudijama Vrhovnog suda.

Član 23 Nacrta zakona (član 35 važećeg zakona)

Hasnija Simonović, Udruženje sudija i Marija Vesković (HRA) dostavili su predloge i sugestije za izmjenu ovog člana kojim predlažu da:

- se briše odredba kojom je predviđeno da predlog za izbor predsjednika Vrhovnog suda sadrži najviše tri kandidata sa najvećim brojem glasova, jer je u suprotnosti sa ustavnim ovlašćenjem Opšte sjednice Vrhovnog suda u ovom postupku;
- predlog za izbor predsjednika Vrhovnog suda sadrži najviše tri kandidata sa najvećim brojem glasova, koji su dobili više od polovine prisutnog broja sudija Vrhovnog suda, umjesto ukupnog broja sudija Vrhovnog suda.

Odgovor Ministarstva pravde:

- *Navedeni predlozi i sugestije nisu prihvaćeni. Rješenja sadržana u nacrtu zakona imaju za cilj da se izbjegne potencijalna mogućnost "blokade sistema" izbora predsjednika Vrhovnog suda, jer ako niko od kandidata ne dobije dvotrećinsku većinu, Opšta sjednica Vrhovnog suda će konstatovati da predlog kandidata za predsjednika Vrhovnog suda nije utvrđen i o tome će obavijestiti Sudski savjet, koji u tom slučaju nema mogućnost da vrši svoju ustavom zagaranovanu nadležnost. Na taj način predloženim rješenjima u nacrtu zakona doprinosi se potpunijem ostvarenju ustavne nadležnosti Sudskog savjeta, kao samostalnog i nezavisnog organa koji obezbjeđuje nezavisnost i samostalnost sudova i sudija i bira i razrješava predsjednika Vrhovnog suda, kao i efikasnijem ispunjenju privremenih mjerila iz oblasti pravosuđa u pogledu izbora ključnih funkcija u pravosuđu.*

Eksperti Savjeta Evrope su u svom mišljenju naveli da predlaganje više od jednog kandidata i otvaranje mogućnosti Sudskom savjetu da bira između tih kandidata nije u suprotnosti sa članom 124 Ustava Crne Gore, ako za sve te kandidate Vrhovni sud smatra da mogu obavljati poslove predsjednika ovog suda.

Član 25 Nacrta zakona (novi član 36a)

Vesna Vučković i Sanja Konatar dostavili su predloge i sugestije za izmjenu ovog člana kojim predlažu da:

- za vršioca dužnosti predsjednika Vrhovnog suda „mora“ biti određeno lice iz reda sudija Vrhovnog suda, a ne „može“ kako je to u nacrtu zakona;
- se vršilac dužnosti predsjednika Vrhovnog suda određuje na period do 6 mjeseci, a ne od 6 mjeseci kako je to u nacrtu zakona.

Odgovor Ministarstva pravde:

- ✓ *Prvi predlog je prihvaćen.*
- *Ostali predlozi i sugestije nisu prihvaćeni.*

Član 26 Nacrta zakona (član 38 važećeg zakona)

Vesna Vučković, Ana Perović-Vojinović, Svetlana Radojičić, Predrag Tabaš, Miroslava Raičević i Marija Vesković (HRA) dostavili su predloge i sugestije za izmjenu ovog člana kojim predlažu da:

- uslovi za izbor sudija Upravnog suda budu isti kao i uslovi za izbor sudija Apelacionog suda ili zadržati važeće zakonsko rješenje;
- se izmijene uslovi za izbor sudije Vrhovnog suda tako da za sudiju Vrhovnog suda može biti birano lice koje radi kao sudija, odnosno državni tužilac najmanje 15 godina, ili ima najmanje 20 godina radnog iskustva kao advokat, notar, profesor pravnih nauka ili na drugim pravnim poslovima.

Odgovor Ministarstva pravde:

- *Nije prihvaćen predlog da uslovi za izbor sudija Upravnog suda budu indentični kao i uslovi za izbor sudija Apelacionog suda, s obzirom na različite nadležnosti ovih sudova, ali je prihvaćen predlog da se uslovi za izbor sudija ovog suda preformulišu i budu strožije postavljeni u odnosu na uslove za izbor sudija Privrednog suda. Predlog koji se odnosi na izmijenu uslova za izbor sudije Vrhovnog suda nije prihvaćen jer bi se time narušio sistem napredovanja sudija zasnovan na rezultatima rada.*

Član 27 Nacrta zakona (član 39 važećeg zakona)

Rade Ćetković, Marko Đukanović, Svetlana Radojičić i Miroslava Raičević dostavili su predloge i sugestije za izmjenu ovog člana kojim predlažu da:

- se sudijama za prekršaje omogućiti da budu birani i za predsjednike drugih sudova;
- se radno iskustvo na sudijskoj odnosno tužilačkoj funkciji briše kao uslov za izbor predsjednika Upravnog suda;
- se uslovi za predsjednika Upravnog suda povećaju na 8 godina iskustva na sudijskoj odnosno tužilačkoj funkciji.

Odgovor Ministarstva pravde:

- ✓ *Prihvata se predlog da se uslovi za predsjednika Upravnog suda povećaju na 8 godina iskustva na sudijskoj odnosno tužilačkoj funkciji.*
- *Ostali predlozi nisu prihvaćeni jer smatramo da bismo time povrijedili princip „jednako u jednakom, nejednako u nejednakim situacijama“.*

Član 32 Nacrta zakona (član 44 važećeg zakona)

Marija Vesković (HRA) dostavili su predloge i sugestije za izmjenu ovog člana kojim predlažu da:

- se u stavu 2 ovog člana doda da Plan slobodnih mjesta sadrži datume prestanka sudijskih funkcija na osnovu ispunjenja uslova za starosnu penziju, u skladu sa Ustavom i članom 17 Zakona o PIO, datume prestanka mandata predsjednicima sudova, obrazloženje u slučajevima izmijenjenih okolnosti kao i razloge za raspisivanje oglasa za kandidate za sudije;
- se u stavu 4 ovog člana doda da će Sudski savjet pri utvrđivanju procjene iz stava 3 uzeti u obzir i Odluku o broju sudija u sudovima.
-

Odgovor Ministarstva pravde:

- ✓ *Prihvata se predlog koji se odnosi na dopunu stava 4.*
- *Predlog za dopunu stava 2 nije prihvaćen jer je u pitanju prenormiranje.*

Član 33 Nacrta zakona (član 45 važećeg zakona)

Marko Đukanović, Vesna Vučković i Ilija Radulović dostavili su predloge i sugestije za izmjenu ovog člana kojim predlažu da:

- se sudijama za prekršaje omogućiti da se prijave na interni oglas za dobrovoljno premještanje u osnovni sud;

- se javni oglas za kandidate za sudije u osnovnim sudovima ne objavljuje na nivou Crne Gore, već da kandidati unaprijed znaju za koji sud konkurišu.

Odgovor Ministarstva pravde:

- o *Navedeni predlozi nisu prihvaćeni jer bi se time narušio jedinstveni sistem izbora i napredovanja sudija koji predstavlja privremeno mjerilo u integracionom procesu za članstvo u EU. Suprotnim postupanjem, ne samo da bismo vjerovatno dobili još jednu privremenu mjeru, već bismo, što je važnije, zadirali u princip jedinstvenog izbora i napredovanja sudija, što predstavlja jedan najznačajnijih elemenata nezavisnosti pravosuđa.*

Član 36 Nacrta zakona (član 48 važećeg zakona)

Vesna Vučković, Svetlana Radojičić, Rade Četković, Ilija Radulović, Ana Perović-Vojinović, Marija Vesković (HRA), Filip Ivanović, Miloš Pipović, Milena Petković, Ivana Dragutinović i Nina Bulajić dostavili su predloge i sugestije za izmjenu ovog člana kojim predlažu da:

- se pisano testiranje kandidata za sudije osnovnih sudova omogući i kandidatima koji su ocijenjeni na pravosudnom ispitu, ukoliko to kandidati žele;
- se u slučaju udaljavanja kandidata sa pisanog testiranja prouzrokovanih povredama pravila propisanih poslovnikom Sudskog savjeta, Sudski savjet na predlog Komisije za testiranje mora (umjesto može) donijeti odluku kojom se tom kandidatu zabranjuje pristup pisanom testiranju u periodu od godinu dana od učinjene povrede;
- se zabrana pristupa pisanom testiranju poveća na period od dvije godine od učinjene povrede ili da se zabrani pristup pisanom testiranju na naredna dva oglasa raspisana za potrebe osnovnih sudova, sudova za prekršaje, Privrednog i Upravnog suda.

Odgovor Ministarstva pravde:

- ✓ *Prihvaćeni su dostavljeni predlozi.*

Član 37 Nacrta zakona (član 49 važećeg zakona)

Filip Ivanović i Miloš Pipović dostavili su predloge i sugestije za izmjenu ovog člana kojim predlažu da:

- Sudski savjet obavlja intervju sa licima koja su ostvarila više od 50 bodova na pisanom testu, odnosno pravosudnom ispitu;

Odgovor Ministarstva pravde:

- o *Navedeni predlog nije prihvaćen jer je kandidatima koji su na pravosudnom ispitu ostvarili više od 55 bodova omogućeno da pristupe intervjuu, a onima koji nisu*

zadovoljni ocjenom na pravosudnom ispitu, da ukoliko to žele, rade pisani test prilikom izbora za sudije osnovnog suda.

Član 39 Nacrta zakona (član 51 važećeg zakona)

Marija Vesković (HRA) i Almir Hodžić dostavili su predloge i sugestije za izmjenu ovog člana kojim predlažu da:

- se u stavu 1 riječi “utvrđeno Planom slobodnih sudijskih mjesta iz čl. 44 ovog zakona” zamijene riječima “oglašениh slobodnih mjesta sudija”, odnosno zadrži postojeće zakonsko rješenje;
- se kandidati sa sudiju, umjesto u Osnovni sud u Podgorici, na inicijalnu raspoređuju u osnovni sud prema mjestu prebivališta kandidata ili u osnovni sud najbliži mjestu prebivališta kandidata.

Odgovor Ministarstva pravde:

- ✓ *Prvi predlog je prihvaćen.*
- *Predlog koji se odnosi na raspoređivanju kandidata za sudiju na inicijalnu obuku u osnovni sud prema mjestu prebivališta kandidata nije prihvaćen, jer bi se time narušio jedinstveni sistem izbora sudija koji predstavlja privremeno mjerilo u integracionom procesu za članstvo u EU. Ovdje još jednom ukazujemo na sličan komentar Ministarstva dat povodom člana 33 Nacrta.*

Član 40 Nacrta zakona (član 52 važećeg zakona)

Marija Vesković (HRA) dostavili su predloge i sugestije za izmjenu ovog člana kojim predlažu da:

- se dodatno preciziraju norme na način da kandidatima bude omogućeno da kopiraju dokumentaciju drugih kandidata, propiše rok od tri dana u kojem je Sudski savjet dužan da odluči o zahtjevu za uvid i kopiranje dokumentacije, kao i da se omogući pravo prigovora.

Odgovor Ministarstva pravde:

- *Predlog nije prihvaćen jer je su ove odredbe poslovnčkog karaktera pa je u pitanju prenormiranje.*

Član 41 Nacrta zakona (član 53 važećeg zakona)

Svetlana Radojičić, Vesna Vučković, Ana Perović-Vojinović i Sanja Konatar dostavili su predloge i sugestije za izmjenu ovog člana kojim predlažu da:

- se precizira na koji način kandidat za sudiju zasniva radni odnos u toku trajanja inicijalne obuke u Osnovnom sudu u Podgorici ili razmotriti mogućnost da kandidati za sudije budu prijavljeni kod Sudskog savjeta, odnosno da im Sudski savjet, kao organ koji bira i razrješava sudije, obezbjeđuje sva prava iz rada i po osnovu rada i isplaćuje zaradu.

Odgovor Ministarstva pravde:

- o *Predlog nije prihvaćen jer se radnopravni status ovih kandidata ostvaruje u Osnovnom sudu u Podgorici, u kome se i sprovodi inicijalna obuka, ne samo zbog ostvarivanja prava iz rada i zarade već i zbog prava, obaveza, discipline i odgovornosti ovih kandidata po osnovu rada.*

Član 43 Nacrta zakona (član 55 važećeg zakona)

Vesna Vučković, Maja Raspopović, Ilija Radulović, Rade Četković, Borko Lončar, Udruženje sudija, Marija Vesković (HRA) dostavili su predloge i sugestije za izmjenu ovog člana kojim predlažu da:

- se u okviru podsticajnih mjera za sudije koji su raspoređeni u sud koji je udaljen više od 50 km od mjesta njihovog prebivališta, odnosno boravišta propiše i pravo na naknadu troškova prevoza;
- se izbriše ograničenje od 50 km u odnosu na udaljenost od mjesta njegovog prebivališta, odnosno boravišta;
- se između trećeg i četvrtog stava, doda stav kojim će se propisati „ako kandidati za sudiju istovremeno završe inicijalnu obuku, a broj sudijskih mjesta je manji od broja kandidata za sudiju koji su u tom trenutku završili inicijalnu obuku, kandidat ima pravo da odbije sud u kojem je upražnjeno slobodno sudijsko mjesto sve dok ima kandidata na rang listi nakon njega“;
- se ograničenje podsticajnih mjera za sudije koji posjeduju stambeni prostor u mjestu suda u kojem su raspoređeni proširi i za slučajeve da članovi njegovog porodičnog domaćinstva imaju stambeni prostor u svojini, susvojini ili zajedničkoj svojini, uz preciziranje ko se smatra članovima porodičnog domaćinstva.

Odgovor Ministarstva pravde:

- ✓ *Prihvaćeni su predlozi koji se odnose na pravo na naknadu troškova prevoza za sudije koji su raspoređeni u sud koji je udaljen više od 50 km od mjesta njihovog prebivališta, odnosno boravišta, kao i predlozi koji se odnose na ograničenje podsticajnih mjera za sudije čiji članovi zajedničkog domaćinstva imaju stambeni prostor u svojini, susvojini ili zajedničkoj svojini u mjestu suda u koji je sudija raspoređen.*
- *Ostali predlozi nisu prihvaćeni jer Ministarstvo pravde nije u mogućnosti, kao ni kad je riječ o zaradama u javnom sektoru, kao ni pitanjima iz domena penzijskih, socijalnih i drugih prava i obaveza, da narušava postojeći sistem koji je uspostavljen na nivou države.*

Član 49 Nacrta zakona (član 62 važećeg zakona)

Rade Ćetković je predložio da se usled činjenice da u Sudskom savjetu trenutno nema sudija Upravnog i Privrednog suda, prilikom pisanog testiranja kandidata za sudije ovih sudova, testiranje povjeri nekom od sudija tih sudova koje će angažovati Sudski savjet.

Odgovor Ministarstva pravde:

- *Navedeni predlog nije prihvaćen s obzirom na ustavnu nadležnost Sudskog savjeta da bira i razrješava sudije, pa pisano testiranje može vršiti jedino Komisija za testiranje koju čine članovi Sudskog savjeta.*

Izmjena člana 74 važećeg zakona

Dragoje Jović dostavio je predlog za izmjenu ovog člana u dijelu koji se odnosi na kriterijum ocjene intervjua sa kandidatom i predložio da se zakonom propiše obaveznost obrazloženja podkriterijuma, koji čine taj strukturirani intervju.

Odgovor Ministarstva pravde:

- *Navedeni predlog nije prihvaćen jer je poslovnčkog karaktera.*

Izmjena člana 82 važećeg zakona

Borko Lončar dostavio je predlog da se precizira kako se pokreće postupak za privremeno upućivanje sudije u drugi sud, ko ima pravo da se javi, na koji period i koji su benefiti. Takođe, predlaže da se normira djelimično upućivanje sudije u drugi sud, odnosno da određen broj dana sudija radi u jednom sudu-matičnom, a određen broj dana u sudu u koji je sudija upućen.

Odgovor Ministarstva pravde:

- *Navedeni predlozi nisu prihvaćeni. Zakonom je propisano da se postupak za privremeno upućivanje sudije u drugi sud pokreće na zahtjev predsjednika suda u koji se sudija upućuje, kao i da se upućivanje vrši na period do jedne godine. Predlog za djelimično upućivanje sudija nije prihvatljiv jer se u skladu sa Zakonom o sudovima sudijska funkcija može obavljati i van sjedišta suda (sudski dani), radi bržeg i ekonomičnijeg vođenja postupka i odlučivanja.*

Član 57 Nacrta zakona (član 86 važećeg zakona)

Rade Četković, Vesna Vučković, Borko Lončar, Ana Stojanovski, Marko Đukanović, Anja Krkeljić-Milić i Krsto Pejović dostavili su predloge i sugestije za izmjenu ovog člana kojim predlažu da:

- se sudijama za prekršaje omogući da se trajno dobrovoljno premjeste u drugi sud uz obavezno propisivanje uslova u pogledu godina sudijskog iskustva;
- se precizira da pravo na trajno dobrovoljno premještanje imaju sudije sa najmanje tri godine sudijskog iskustva;
- se precizira šta znači formulacija „drugi sud iste vrste i istog ili nižeg stepena“;
- preciznije definiše koje sudije imaju pravo da se prijave na interni oglas za trajno dobrovoljno raspoređivanje sudija (da li samo sudije koje imaju određeni broj sudijskog staža ili samo sudije koje imaju ocjenu);
- se u okviru podsticajnih mjera za sudije koji su trajno premješteni u sud koji je udaljen više od 50 km od mjesta njegovog prebivališta, odnosno boravišta propiše i pravo na naknadu troškova prevoza;

Odgovor Ministarstva pravde:

- ✓ *Predlozi da se precizira odredba koje sudije se mogu prijaviti na interni oglas za trajno dobrovoljno premještanje u drugi sud su prihvaćeni, pa će se u zakonu ove odredbe precizirati na način da to pravo imaju sudije koje imaju ocjenu rada. Prihvaćeni su i predlozi koji se odnose na pravo na naknadu troškova prevoza.*
- *Ostali predlozi nisu prihvaćeni jer je organizacija i nadležnost sudova propisana Zakonom o sudovima i Ministarstvo pravde ovim zakonom ne može zadirati u pitanju drugih pravnih akata (kao što i nije u Zakon o PIO ili Zakon o zaradama u javnom sektoru)*

OCJENJIVANJE SUDIJA-čl. 58, 59, 60, 61, 62 i 64 Nacrta zakona (čl. 87, 89, 90, 91, 92 i 97 važećeg zakona).

Marija Vesković (HRA), Dragoje Jović, Borko Lončar, Anja Krkeljić-Milić, Krsto Pejović, Rade Četković, Svetlana Dragojević i Vesna Vučković dostavili su predloge i sugestije za izmjenu ovih članova koji se odnose na ocjenjivanje sudija. Predlažu da:

- se vrši i ocjenjivanje sudija Vrhovnog suda i da period ocjenjivanja za sve sudije bude 4 godine;
- se kao kriterijum normira pozivanje sudije na praksu ESLJP;
- se normira i cijeni prilikom ocjenjivanja način rada sudija sa pripravnicima i savjetnicima kao budućim kadrovima;
- se normira i cijeni prilikom ocjenjivanja učestovanje sudije u obradi sudske praske u sudu u kome radi, njegove obaveze u PR službi, obaveze kao nosioca određenog odjeljenja u sudu kao i sve interne pozicije u sudu u kome radi kao i članstva u organima i organizacijama u pravosuđu i van njega;
- se normira i cijeni broj odluka Vrhovnog suda koje su potvrdile stav prvostepenog suda, a posebno u slučaju da je različit bio sa stavom drugostepenog suda;
- se normira i cijeni prosječna dužina trajanja postupka od perioda zaduženja predmeta do perioda razduženja prvostepene presude;
- se u pogledu načina izrade odluka pribavlja mišljenje od sjednice neposredno višeg suda u odnosu na sudiju koji se ocjenjuje koje bi bilo konkretno obrazloženo sa jasnim stavom svakog sudije koji je izrazio mišljenje o tom sudiji;
- se umjesto propisanih i predloženih (pod)kriterijuma, za ocjenjivanje rada ustanovi i precizira pet glavnih kriterijuma koji bi nosili naziv i bodovali se na sljedeći način: kvantitet rada (40 bodova), kvalitet rada (40 bodova), ažurnost ili urednost vršenja sudijske funkcije (20 bodova), učestovanje u različitim stručnim aktivnostima (10 bodova) i iskustvo u vršenju sudijske funkcije (10 bodova);
- se važeća zakonska rješenja koje se odnose na kriterijume i podkriterijume za ocjenjivanje, a posebno na kvalitet i kvantitet rada zadrže, jer su predložena rješenja u nacrtu zakona u suprotnosti sa međunarodnim standardima, pa ne trebaju biti opredjeljući za utvrđivanje ocjene i nisu primjenjiva za sudije svih sudova;
- se omogući da se kvalitet rada sudija cijeni u odnosu na odluke Ustavnog suda i Evropskog suda za ljudska prava koje zapravo predstavljaju ocjenu rada sudije u primjeni Ustava i međunarodnih ugovora o ljudskim pravima;
- se izvrši objektivizacija podkriterijuma vještina komunikacije;
- se podkriterijum učestovanje u različitim stručnim aktivnostima cijeni samo ako je sudija bio aktivan na obukama, učestvovao aktivno na danima sudstva ili pripremio neki referat;
- podkriterijum „učestovanje u različitim stručnim aktivnostima“ ne treba uzimati u obzir prilikom ocjenjivanja već da se uzima u obzir samo kao prednost kod napredovanja sudija, u slučaju da dva ili više kandidata imaju istu ocjenu;

- kod izjašnjenja na predlog ocjene detaljno razraditi prava sudija u tom postupku u odnosu na uvid i kopiranje dokumentacije, pravo prigovora u slučaju uskraćivanja ovog prava kao i rokove za podnošenje i odlučivanje po prigovoru.

Odgovor Ministarstva pravde:

- ❖ *Predlozi, primjedbe, i sugestije na Nacrt zakona pristigli u toku javne rasprave nisu u cjelini prihvaćeni, naročito oni koji nisu u skladu sa međunarodnim standardima Savjeta Evrope i Evropske unije. Ocjenjivanje predstavlja jedan od značajnijih ali i najzahtjevnijih procesa koji u, čini se, podjednakoj mjeri, zavisi od striktno propisanih pravila ali i pristupa, savjesnosti, znanja i profesionalne čestitosti onih koji daju ocjenu o kvalitetima kandidata. Ministarstvo se postojećim normama trudilo da da jasne smjernice za realizaciju ovog procesa ali i da, istovremeno, omogući da i ljudski faktor i subjektivni osjećaj imaju određenu snagu i značaj. U suprotnom bismo podatke iz radnih biografija mogli unositi u, za to predviđen kompjuterski program, i „mašina“ bi odredila ko je „najbolji“. Ministarstvo je mišljenja da je postojećim Nacrtom napravljen adekvatan balans i kompromis.*

Izmjena člana 105 važećeg zakona

Marija Vesković (HRA) dostavila je predlog za dopunu ovog člana, na način da se doda novi stav koji glasi: “Ako sudija posle pokrenutog disciplinskog postupka podnese zahtjev za prestanak funkcije, on se ne razmatra do okončanja disciplinskog postupka”.

Odgovor Ministarstva pravde:

- *Predlog nije prihvaćen jer je Ustavom Crne Gore propisano da sudijska funkcija između ostalog sudiji prestaje ako sudija to sam zatraži.*

DISCIPLINSKA ODGOVORNOST I RAZRIJEŠENJE Čl. 68, 70, 73, 75 i 77 Nacrta zakona (čl. 108, 110, 118, 120, 121 i 126 važećeg zakona)

Marija Vesković (HRA), Udruženje sudija, Goran Šćepanović, Snežana Dragojević, Vesna Vučković, Anja Krkeljić-Milić, Dragoje Jović, Ana Perović-Vojinović i Krsto Pejović dostavili su predloge i sugestije za izmjenu ovih članova kojim predlažu da:

- se precizno definišu prekršaji, kako se ne bi ostavilo prostora za zloupotrebe i proizvoljna tumačenja od slučaja do slučaja, kao i da primjeri “opravdanih razloga” treba da budu precizno definisani i propisani zakonom kako bi se spriječile zloupotrebe;

- se nedostavljanje tačnih podataka o imovini i prihodima suprotno propisima kojima se uređuje sprječavanje sukoba interesa propiše kao lakši disciplinski prekršaj, a kao teži disciplinski prekršaj tretira situacija kada sudija dva puta uopšte ne dostavi podatke o prihodima i imovini ili ne dostavi podatke o prihodima i imovini suprotno propisima kojima se uređuje sprječavanje sukoba interesa;
- se kao teži disciplinski prekršaj propiše u slučaju da se ne obavijesti Sudski savjet o tome da je nastupio neki od razloga za prestanak sudijske funkcije, u skladu sa članom 108;
- da sve sudije Vrhovnog suda odgovaraju za teži disciplinski prekršaj ako Opšta sjednica ne obavijesti Sudski savjet o nastupanju razloga za predsjednika Vrhovnog suda, koja je nadležna za dostavljanje informacije o prestanku sudijske funkcije predsjednika Sudskom savjetu, odgovaraju za teži disciplinski prekršaj;
- se kao teži disciplinski prekršaj propiše sudiji za kršenje Etičkog kodeksa dva puta u poslednjih godinu dana;
- se briše predloženo rješenje u odnosu na to da se procenat ukinutih odluka, smatra nestručnim i nasvjesnim obavljanjem sudijske funkcije, odnosno da se cijeni kao razlog za razrješenje sudija, što je u suprotnosti sa međunarodnim standardima;
- se 40% ukinutih odluka kao razlog za razrješenje sudija ne cijeni u odnosu na broj vraćenih predmeta od strane višeg suda, već u odnosu na ukupan broj urađenih odluka koje sudije imaju u radu;
- se ovlašćenje za pokretanje disciplinskog postupka povjeri i Disciplinskom tužiocu;
- se iz nacrtu zakona briše predlog da disciplinski postupak može pokrenuti član Sudskog savjeta i propiše da ovlašćeni predlagač može biti predsjednik Sudskog savjeta;
- se rok za izradu i dostavljanje odluke o disciplinskoj odgovornosti sudija skрати na 8 dana (umjesto 15 dana) bez obzira na ishod postupka, a da se rok za žalbu na odluku produži na 15 dana (umjesto 8 dana);
- precizirati odredbe koje se odnose na izuzeće predsjednika i članova Sudskog savjeta, u odnosu na precizno navođenje razloga izuzeća i propisivanje obaveze članu savjeta da prekine sve radnje u postupku do donošenja odluke o izuzeću;
- se odredi rok u kome je Savjet dužan da odluči o privremenom udaljenju, odrede razlozi koji povlače privremeno udaljenje, zaštite sudije na porodiljskom odsustvu od udaljenja, u skladu sa ustavnim odredbama o posebnoj zaštiti žena, majke i djeteta.

Odgovor Ministarstva pravde:

- ❖ *Predlozi, primjedbe i sugestije na nacrt zakona pristigli u toku javne rasprave nisu u cjelini prihvaćeni, naročito oni koji nisu u skladu sa međunarodnim standardima Savjeta Evrope i Evropske Unije.*

Izmjena člana 130 važećeg zakona

Marija Vesković (HRA) dostavili su predlog za dopunu ovog člana, na način da se doda nova tačka da evidencija podataka o sudijama sadrži i podatke o povredi Etičkog kodeksa.

Odgovor Ministarstva pravde:

✓ *Predlog je prihvaćen.*

Dodavanje novih članova 134a i 137a

Miroslava Raičević i Ranka Ivanović dostavili su predlog da se dodaju dva nova člana kojima će se uvesti pozicija zamjenika sekretara Sekretarijata Sudskog savjeta i u zakonu propisati odredbe kojima će se definisati zvanja i koeficijenti složenosti poslova za zaposlene u sekretarijatu.

Odgovor Ministarstva pravde:

- *Predlog nije prihvaćen jer je ovo pitanje predmet regulisanja Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru.*
-

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Vesna Vučković i Dragoje Jović dostavili su sugestije da se u prelaznim i završnim odredbama propiše odredba o važnosti konačne ocjene koja je utvrđena od strane Komisije za ocjenjivanje kandidatima na dan stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Sudskom savjetu i sudijama, kao i normira na koji način će se tretirati započeti postupci po raspisanim oglasima koji do dana stupanja na snagu ovog zakona nisu okončani.

Odgovor Ministarstva pravde:

- ❖ *Prelazne i završne odredbe biće naknadno definisane prilikom utvrđivanja teksta predloga zakona od strane Vlade.*

Mjesto i datum sačinjavanja izvještaja:

Podgorica, 26. avgust 2022. godine

Naziv organizacione jedinice ministarstva koja je odgovorna za pripremu nacrtu zakona:

Direktorat za pravosuđe

MINISTAR

Marko Kovač